

Županijsko izvješće: Dubrovačko-neretvanska županija

Godina provedbe: 2014

Broj održanih sastanaka: 3

Broj usvojenih programa: 5

Provedeni programi

Skrb o ovisnicima u zatvorskom sustavu, Studensko savjetovalište, Aktivnosti zdravlja djece i mladih, Aktivnosti i prevencije rizičnog ponašanja u djece i mladih, Projekt zdrav za 5, Projekt umrežavanje timbenika prevencije ovisnosti u gradu Ploče

Provedene ostale aktivnosti

Javno zdravstvene aktivnosti Međunarodni dan borbe zluporabe droga i nezakonitog prometa drogama 26.6.2014.

Mjesec borbe protiv alkoholizma i drugih ovisnosti 15.11 - 15.12.2014., kao i medijske aktivnosti.

S CZSS suradnja s ivali smo u sklopu izrečenih mjera PBIN (pojačane brige i nadzora) i Nadzora nad roditeljskom skrbi, bilo da je riječ o roditeljima koji se liječe od ovisnosti o opojnim drogama, bilo o maloljetnicima s evidentiranim poremećajima u ponašanju.

Suradnja sa DO i ostalim sudovima temeljila se na provođenju sigurnosne mjere obaveznog liječenja osuđenika i nadzora nad provođenjem uvjetnog otpusta uz permanentnu suradnju s Probacijskim uredom u Dubrovniku.

Suradnja s Upravnim odjelom za obrazovanje, kulturu, znanost i šport putem ŠPP programa.

Usvojeni dokumenti

Izvješće Odjela za mentalno zdravlje ZZJZ DNŽ u pripremi.

Problemi u radu

Nedovoljno dobra suradnja sa liječnicima obiteljske medicine i neumreženost podataka na državnoj razini.

Oblici suradnje i slično

Zastupljeni susvi oblici suradnje.

Ciljevi županijske politike prema Akcijskom planu

Unaprijediti koordinaciju i suradnju među mjerodavnim tijelima i institucijama na županijskoj i lokalnoj razini, osigurati provedbu programa za suzbijanje zluporabe opojnih droga i drugih sredstava ovisnosti na županijskoj razini, te osigurati integrirani pristup ovoj problematici, a u svrhu uinkovite i kontinuirane provedbe svih mjera iz Nacionalne strategije i županijskog Akcijskog plana za suzbijanje zluporabe opojnih droga.

Poticati sustavnu i uinkovitiju provedbu preventivnih programa za djecu i mlade s naglaskom na razvijanje osobnih, socijalnih i drugih životnih vještina i promicanje zdravih stilova života, provoditi medijske i druge edukativno-promotivne akcije.

Osnažiti ulogu obitelji u prevenciji svih oblika ovisnosti, razviti osjećaj pripadnosti i odgovornosti njenih članova u stvaranju kvalitetnih odnosa unutar obitelji.

Zaštititi zdravu populaciju djece i mladih, prepoznati i što ranije otkriti učenike s rizičnim ponašanjem, pružiti stručnu pomoć učenicima s rizičnim ponašanjima.

Spriječiti pojavu ovisnosti među mladima, što ranije otkriti konzumiranje sredstava ovisnosti, što ranije uključiti konzumente / ovisnike u sve oblike tretmana, liječenja i rehabilitacije.

Smanjivanje potražnje opojnih droga i smanjivanje štete nastale konzumiranjem opojnih droga.

Poboljšati uključivanje bivših ovisnika u društvo na svim područjima, posebno s ciljem razvijanja radnosocijalnih vještina, poticanja obrazovanja i zapošljavanja te uključivanja u različite kulturne, sportske i edukativne aktivnosti.

Unaprijediti stručno znanje i vještine svih stručnjaka koji su na nacionalnoj i lokalnoj razini uključeni u planiranje i provedbu mjera iz Nacionalne strategije i Akcijskog plana te samim tim unaprijediti provedbu cjelokupne nacionalne politike u tom području.

Utrošena financijska sredstva za područje suzbijanja ovisnosti (zlorabe droga)

Iz proračuna županije: 296.000

Iz proračuna gradova:

Sveukupno: 296.000

Popis ustanova i organizacija koje djeluju u području suzbijanja zlorabe droga na području županije

Socijalne ustanove: CZSS DNŽ

Zdravstvene ustanove: ZZJZ DNŽ

Nevladine organizacije: Udruga Zajednice Ivana Pape XXIII, Udruga život Vita, Gradsko društvo Crveni križ Korčula

Podatci o broju liječenih ovisnika od strane službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti (SZPO)

Sveukupan broj ovisnika o drogama: 240

Broj opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 213

Broj novopridošlih opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 3

Broj konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 27

Broj novopridošlih konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 11

Stopa liječenih ovisnika na području županije: 386

Izveštaje o suradnji Službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti s nadležnim ustanovama (CZSS, DO, županijski uredi, NVO i druge relevantne ustanove) na području županije

S CZSS surađivali smo u sklopu izrađenih mjera PBIN (pojačane brige i nadzora) i Nadzora nad roditeljskom skrbi, bilo da je riječ o roditeljima koji se liječe od ovisnosti o opojnim drogama, bilo o maloljetnicima s evidentiranim poremećajima u ponašanju. Suradnja sa DO i ostalim sudovima temeljila se na provođenju sigurnosne mjere obaveznog liječenja osuđenika i nadzora nad provođenjem uvjetnog otpusta uz permanentnu suradnju s Probacijskim uredom u Dubrovniku.

Od NVO surađivali smo s Zajednicom Ivana pape XXIII u sklopu projekta „Umrežavanje timbenika prevencije u gradu Ploče“ te projektu „Resocijalizacije ovisnika“.

Tijekom 2014. g. djelatnici Odjela za mentalno zdravlje napisali su ukupno 20 izvještaja navedenim ustanovama na području županije.

Trend zlorabe droga i vrste droga i ovisnosti koje su se tijekom prethodne godine pojavljivale na razini županije, ocjena trenda zlorabe droga u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu

U 2013. godini u Odjelu za mentalno zdravlje zbog zlorabe droga liječeno je ukupno 269 osoba. Zbog opijatske ovisnosti liječeno je 238, a 31 zbog konzumiranja neopijata. Od ukupnog broja liječenih osoba, novoliječeni udio od 6,3% (15 osoba).

U 2014. godini zbog zlorabe droga liječeno je ukupno 240 osoba. Zbog opijatske ovisnosti 213, a 11 zbog konzumiranja neopijata. Od ukupnog broja liječenih osoba, novoliječeni udio od 5,8 % (14 osoba).

Obzirom na navedene statističke podatke zaključujemo da se smanjuje broj novoliječenih osoba, ali i dugogodišnjih ovisnika koji se liječe u našem Odjelu. To objašnjava činjenica da mlada populacija koja ulazi u supstitucijski tretman uspješno ga i završi, pa se više ne nalazi u evidenciji Odjela dok kod starije populacije dugogodišnjih ovisnika imamo zabilježene 5 smrtnih slučajeva.

Broj i vrsta preventivnih i drugih programa koje je Služba provodila na razini županije i drugi relevantni podaci o stanju i kretanju zlouporabe droga na području županije

1. U 2014. g. nastavljeno je provođenje programa „Skrb o ovisnicima u zatvorskom sustavu“ putem radionica i grupnog savjetovanja dva puta mjesečno kroz cijelu godinu. Grupno savjetovanje odvijalo se u tri grupe, ovisno o uvjetima i pravilima zatvora odnosno nemogućnosti miješanja kategorija zatvorenika po grupama. Dvije grupe sačinjavali su ovisnici o drogama dok su treća u grupu pohađali ovisnici o alkoholu. Ukupno je u grupni rad bilo uključeno 28 osoba, od kojih su 19 polaznika grupnog rada bili ovisni o psihoaktivnim tvarima, a 9 o alkoholu. Radionicama je bilo obuhvaćeno 10 različitih tema: odgovornost, problemi zatvorenika, važnost zdravih obiteljskih odnosa, problemi s članovima obitelji, prilagodba na uvjete zatvora, pomaganje u široj društvenoj zajednici, prava i obveze zatvorenika, posao i zapošljavanje nakon izlaska iz zatvora, nošenje sa stigmatizacijom nakon izlaska iz zatvora itd.

2. Nastavljena je provedba projekta „Umrežavanje timbenika prevencije ovisnosti u gradu Ploče“ koja je započeta 2012. g. U sklopu provedbe projekta, a u suradnji s udrugom „Zajednica Pape Ivana XXIII“ tijekom cijele 2014.g. nastavljen je rad Savjetništva za mlade u gradu Ploče koje pruža mogućnost savjetovanja djeci, mladima i njihovim roditeljima. U listopadu 2014.g. održane su tri radionice s učenicima 8. razreda OŠ Ploče sa svrhom preveniranja rizičnog ponašanja djece i mladih (prekomjerne konzumacije alkohola) i osvješćivanja vršnjačkog pritiska te odupiranja istom. Na radionicama je sudjelovalo ukupno 78 učenika.

U suradnji s Udrugom za promicanje kreativnih aktivnosti mladih „Tirena“ iz Zagreba u Ploči je održana dvodnevna edukacija iz procesne drame kao metoda prevencije konzumacije alkohola i droga među mladima. Na edukaciji su sudjelovali nastavnici i stručni suradnici osnovnih i srednjih škola Ploče i Metkovića.

3. Djelatnice Odjela za mentalno zdravlje i Odjela za školsku medicinu od siječnja do svibnja 2014. g. provodile su projekt na nacionalnoj razini „Zdrav za 5“ čija je svrha bila preveniranja rizičnog konzumiranja alkohola, psihoaktivnih sredstava i problematiziranja kockanja među mladima. Održana su 53 predavanja kojima je ukupno bilo obuhvaćeno 960 učenika iz osnovnih škola na području grada Ploče, Župe dubrovačke, Dubrovačkog Primorja, Cavtata, Grude i Dubrovnika i 500 učenika iz Srednje škole fra Andrije Kačića Miošića u Ploči. Tijekom provedbe projekta u travnju 2014. g. održana je i edukacija stručnih suradnika OŠ i SŠ s područja Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske županije za provedbu projekta „Zdrav za 5“ na kojoj je sudjelovalo ukupno 60 stručnih suradnika.

4. U sklopu aktivnosti prevencije rizičnog ponašanja djece i mladih u Ekonomskoj i trgovačkoj školi Dubrovnik, Turističkoj i ugostiteljskoj školi Dubrovnik te Obrtničkoj i tehničkoj školi Dubrovnik od listopada do prosinca 2014.g. održani su roditeljski sastanci za roditelje učenika prvih razreda srednje škole na temu „Kako prepoznati znakove konzumiranja sredstava ovisnosti“. Na sastancima je sudjelovalo ukupno 305 roditelja.

5. I tijekom 2014. g. djelatnice Odjela sudjelovale su u obilježavanju važnijih datuma: Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama i Mjeseca borbe protiv alkoholizma i drugih ovisnosti, a sve u svrhu podizanja svijesti javnosti o ovom javnozdravstvenom problemu.

U mjesecu borbe protiv ovisnosti u Odjelu za mentalno zdravlje Službe za promicanje zdravlja otvoreno je Savjetništvo za probleme uzrokovane alkoholom kao pomoć osobama koje prepoznaju kod sebe ili svojih bližnjih probleme vezane uz prekomjerno pijenje alkohola.

Sveukupno utrošena sredstva za provedbu istraživanja iz proračuna županije:

Broj kaznenih djela vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 104

Broj prekršajnih prijava vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 905

Broj zapljena: 1009

Vrste zaplijenjenih droga

hašiš, marihuana, heroin, anfentamin, stabljika indijske konoplje i lijekovi s popisa